391—392. SZ.

MODERN KÖNYVTÁR

SZERKESZTI GÖMÖRI JENŐ

MAGYAR KÖLTŐK XVI.

KEMÉNY SIMON

BALKON

A KÖLTŐ ARCKÉPÉVEL
(VADÁSZ MIKLÓS RAJZA)

ÁRA 40 FILLÉR

AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMD
VÉNYTÁRSULAT KIADÁSA BUDAPEST

A Modern Könyvtár eddig megjelent számai:

1. Th. Mann: A boldogság akarása (Elbeszélések) Gömöri Jenő forditása. 40 f.
2. Pikler Gy. dr. A lelki élet alaptörvényei. Az eszmélet helye a természetben. 40 f.
3. Kosztolányi Dezső: A szegény kisgyermek panaszai. 40 f.
4. Frank Wedekind: Hőstener (Szinmű) Bánóczi L. forditása. 40 f.
5. Schwarz G. dr. Jogi napikérdések. 40 f.
6. Szini Gyula: Studiumok. 40 f.
7. Nádai P. Bágyadt moselygás (Tárcák) 40 f.
8. Szini Gyula: Vándortáska. 40 f.
9. Bergson: Bevezetés a metafizikába. Fogarasi B. forditása. 40 f.
10. Peterdi Andor: A sátor alatt. 40 f.
11—12. Garvay Andor: Becstelen (Szinmű) 60 f.
13. Biró Lajos: Kis drámák. 40 f.
14. Carducci: Költeményei. Zoltán V. forditása. 40 f.
15. Hildebrand: A forma problémája a képzőművészetben. Wilde J. forditása. 40 f.
16—17. Nagyapó: Mesék unokáimnak. 60 f.
18. Szederkényi A.: A kőfalon túl (Szinmű) 40 f.
19—20. Cholnoky Viktor: Beszélgetések. 60 f.
21. Maeterlinck: Szent Antal csodája (Legenda) Cholnoky Viktor forditása. 40 f.
22. Ego: Kleinmann Márta (Kis regény) 40 f.
23. Révész Béla: A völgyben (Elbeszélések) 40 f.
24—25. Ibsen: Rosmersholm (Szinmű) Balogh V. forditása. 40 f.
26. Csokonai Vitéz Mihály: A' özvegy Karnyóné. Gerson du Malheureux (Két vigjáték) 40 f.
27—28. Garvay Andor: A pénz. Egy szobakonyha (Két szinmű) 60 f.
29—30. Karin Michaelis: A veszedelmes életkor. Szederkényi Anna forditása. 60 f.
31—33. Reinitz Béla: Dalok Ady Endre verseire. 80 f.
34. Schnitzler: Mici grófnő (Szinmű) Gömöri Jenő forditása. 40 f.
35. Kapos A.: A tanitó. Horváth A.: Pompeji utolsó éje (Két szinmű) 40 f.
…6—39. Tolstoj: Az életről. Nagy Sándor forditása. 1 kor.
…0. Nagy Sándor: Az élet művészetéről. 40 f.
…1—44. Dosztojevszkij: A nagybácsi álma (Regény) Szabó E. forditása, 1 kor.
… Biró Lajos: A sajtó. 40 f.
… Ostwald: Nagy emberek. Fogarasi B. forditása. 40 f.
…3. Schnitzler: Anatol (Szinmű) Biró Lajos és Gömöri Jenő forditása. 60 f.
…fka Margit: Csonka Regény és Novák. 40 f.
… Tamás: Egyveleg. Elbeszélések.
51—52. Lenkei Henrik és Szilágyi Géza: Májusi fagy (Szinmű) 60 f.
53. Harnack: A szeretesség (Ideáljai és története) Bencze J. forditása. 40 f.
54. Kosztolányi Dezső: Őszi koncert. Kártya. 40 f.
55. Strindberg: Számum. Gömöri Jenő forditása. Hartleben: A Lori. Bálint L. forditása. Heijermanns: Ahasvér. Katona G. forditása. 40 f.
56—57. Bernstein: Utánam ... (Szinmű) Biró Lajos forditása. 60 f.
58—59. Marguerite Audoux: Marie Claire (Regény) 60 f.
60. Révész Béla: A lárva mögött (Elbeszélések) 40 f.
61. Kunfi Zsigmond: A másik út. 40 f.
62—64. Szabó E.: A tőke és a munka harca 80 f.
65. Somlyó Z.: Az átkozott költő 40 f.
66—67. Alice Hegan Rice: A bagdadi vőlegény (Szinmű) Cholnoky V. forditása 60 f.
68. Wied: Circus mundi (Elbeszélések) Zoltán V. forditása 40 f.
69. Ritoók Emma: Négyen a tűz körül (Elbeszélések) 40 f.
70. Biró Lajos: A császár és más férfiak (Elbeszélések) 40 f.
71—73. Méray-Horváth Károly és a magyar politika 80 f.
74. Csáth G.: Zene szerző portrék 40 f.
75—76. Biró Lajos: Szolgák országa (Regény) 60 f.
77. Nagy Lajos: Az asszony, a szeretője meg a férje (Elbeszélések) 40 f.
78. Simándy Lajos: Az örök küzdelem (Szinmű) 40 f.
79—81. Tolstoj: A Kreutzer-szonáta (Regény) Somogyi B. forditása 80 f.
82—83. Tolstoj: Az élő holttest (Szinmű) Pásztor Árpád forditása 60 f.
84. Schnitzler: Eleven órák (Két szinmű) Harmos I. fordiása, 40 f.
85—88. Neményi Bertalan: A magyar nép állapota és az amerikai kivándorlás. 1 K.
89—90. Anatole France: Epikuros kertje. Helvéth G. forditása. 60 f.
91—92. Balzac: Álarcos szerelem (Regény) Zoltán V. forditása. 60 f.
93. Hauptmann: Elga (Szinmű) Németh Andor forditása. 40 f.
94. Alba Nevis uj versei: Egy szerelmes lány könyvéből. 40 f.
95—97. Kosztolányi Dezső: Bolondok (Elbeszélések) 80 f.
98—99. Maeterlinck: Aglavaine és Sélysette (Szinmű) Bárdos A. forditása. 60 f.
100. Romain Rolland: Beethoven élete. Mikes Lajos forditása. 40 f.

Kemény Simon

KEMÉNY SIMON

BALKON

A KÖLTŐ ARCKÉPÉVEL
(VADÁSZ MIKLÓS RAJZA)

AZ ATHENAEUM R.-T. KIADASA

E könyv 41. oldalára, a *Tartalom*-ba sajtóhiba került: ***Két chanson*** helyett *Három chanson* olvasandó. ***A viaszbaba*** és ***Anyám*** verscímek után pedig kimaradt a harmadik chanson címe: *Kalandom . . . virágom.*

BALKON

Balkon

Rokkant, züllött a régi kastély.
Agyonpörkölte száz nyár hője,
Áztatta száz ősz hűs esője
És fagyasztotta száz hideg tél.

A szél benyargal minden ajtón.
A tört ablaksoron keresztül
Holt levelet fúj seregestül,
De ép, egész a régi balkon.

Épségben áll, — ó drága rejtély —
Karcsun, barokk-stilben, fehéren,
Busan, rejtelmesen, kevélyen,
Az édes, csipkés, régi erkély.

A meddő gaz-vert kertre néz le,
A nap titkán merengve este,
Nappal az éj nyitját keresve:
Szép, nagy multjától megigézve.

Egy régi, volt asszonyra érez,
Ki már fehér csont barna földben,
Ki vadvirág már siri zöldben
S kinek szive még egyre vérez.

Dalocska

Drága parfüm drága üvegben:
Piros szerelem piros szivedben.

Dalolva hinted a jószagut,
Minden szavadra, mosolyodra jut,

Mig egy napon kiürül az üveg
És aztán senki nem töltheti meg.

Tehervonat

A végtelen tehervonat
A végtelen sínen robog,
Mohón várják az emberek
A nyomorultak s boldogok.

Minden vaggon zsúfolva van,
Lesik izgatott emberek.
Az élet ajándékait
Kapkodják a mohó kezek:

Az öröm tarka selymeit,
A jólét puha bársonyát,
Az egészség gyémántjait
S a boldogságok szűz borát.

A végtelen tehervonat
Visz bölcsőt, benne gyermeket,
Visz lágy ágyat, benn nászi párt,
Koporsókban holttesteket.

A végtelen tehervonat
Soha egy percre meg nem áll,
Két gépész áll a mozdonyon:
A bús Élet s a víg Halál.

Felhő

Nincs házam: ázom, ha esik;
Nincs párnám: fázom, hogyha fagy;
Nincs ablakom: nem láthatok;
Nincs vigságom, aki kacag.

Nincs.... semmim sincs, csak életem:
E rossz ruhával mit tegyek?
Hadd tépjék a bu varjai
És szaggassák a gond-ebek.

Ó mily szegény utas a test,
A lélek benn mily csöppke mécs,
Mily sok, amit botlik, esik
És amit megy, az mily kevés!

Egy régi tükörhöz

Ah, nem ma volt, de nem is tegnap,
Hogy kék szemem tavába mélyedt.
Hol van? S ha van, ugyan kié lett?
A drága, vén, kopott üveglap?

Azóta kik néztek beléje,
Hogy én tizenhat éves voltam,
S ránevettem, belébókoltam,
S aminek már tizenhat éve?

Száll szivemből felé a bánat:
Ki látta lánynak nagyanyámat;
Hol van ódon aranykeretje,

Ezüst tava, benn ifju képem?
Hol pusztult el, milyen szeméten
A vén tükör, a bús ereklye?

Dal

A vágyaim smaragd s rubinkupék,
Kín-síneken futnak hozzád, te szép.

Bús csókjaim, a néma madarak
Fészket raknak szemed árka alatt.

Agyamból az öngyilkos gondolat
Koronázza rendkivüli hajad.

Mellettem áll a halál, rád nevet
S mint telt kupát, felhajtja szivemet.

Szonett

Ah!... tarka, szivtelen madár
Szép, hangtalan madár: szonett,
Formád kecses, van száz szined,
Az édesem hajára szállj.

Kolibri, műremek: szonett
A kedvesem szépsége vár,
Díszítse nagy brillánsszemed
Repülj rá csöpp ékszer-madár.

Pávafarkú madár: szonett
Kész vagy, még csak megáldalak
És békén elbocsájtalak.

Fodros, nagy szája rád nevet,
Repülj hozzá egy perc alatt...
Eredj, eredj... ne lássalak.

Álmatlan éjen

Benn a szívben valaki kalapál;
Vékony vésővel betűket vés a falba,
Nem látott arcokat, nem ismert figurákat:
Verejték-folyós homlokot balra,
Jobbra: széntörzsű kénvirágú fákat,
Csak egyre vés, női hajat pipál.
A kalapács benn mindent összetör:
Egy kék nézés porcellánszobrocskáját,
Egy régi csók könnyüszagú csorba üstjét,
Néhány kicsi öröm olcsó ezüstjét;
A szivfalról búsan lehullanak
Az emlékek fakult himzései...
S a falba a rejtelmes kalapács
A vésőt egyre mélyebben veri.

Delirium

— Villám csapkod, az ég dörög,
Ágyamnál Sátán lődörög,
Anyám, anyám én de félek!...
— Napvilágot látsz te lányom,
Vőlegény jött érted három,
Módos, szűrös, szép legények.

— Kénkű szaga marja orrom,
Poklok tüze éget forrón,
Több hajnalt én meg nem érek...
— Rozmaring-szag, édes lányom,
Csók tüze süt az orcádon:
Most kérnek a vőlegények.

— Anyám, anyám igazad van,
Máma van a lakodalmam,
Ki-tán-co...lunk három... nap,,,ot...
— Jaaj meghal én szép magzatom,
Többet meg se csókolhatom.
Hamar hívjátok a papot.

Smaragd gyűrű

Egyszer korán ébredtem fel nagyon,
A fehérfalú kis gyermekszobában,
De már nagy napsugároszlopban állt
A régi barna polituros ágyam.

A fényben káprázott álmos szemem,
A könnyű tüllfüggöny pihegve mozgott,
S nagyon gyengén zöldeltek rajta át
Dús águkkal a nagy orgona bokrok.

Fényes golyók és tarka pántlikák:
Rigófüttyök lengtek kis sima szélen,
Szobám zengve, tarkán megtelt velük
S a kitárt ablak csillogott kevélyen.

A napfényben szemem gyáván kinyílt:
Ott állt apám, s szép arca rám mosolygott;
Az a smaragdgyűrű volt lágy kezén,
Mit még nagyapjának nagyapja hordott.

Ajándék

Fogadd: arany-pléhből olcsó szivecske,
Bársony szallagra füzött semmiség;
Ha jól esik, kössed gőgös nyakadra,
Ha a vihar engem már messzi tép!

E szivet én szivem fölött viseltem,
Tanuja a sápadt arany darab,
Hányszor lázadt fel mellem börtönében
S döngette vadul csontfalát a rab.

Mert minden sziv mindig szabadba vágyik,
Gyülöl minket, mert börtöne vagyunk.
Gyülöli szemünk, mert az néz helyette
S a józanságért gyülöli agyunk.

Mint gyors madár, ugy el szeretne szállni,
Ha engedné szegényt a csontkalit;
Vagy megszökni, mint fogságból a tigris
S a test-ketrecbe vágja karmait.

Vagy elmenni, mint vándor a tanyárul,
Deres hajnallal, dallal, gondtalan,
Nézdelve nedves felhőt fenn az égen
És varjulepte tar mezőt alant.

Minden sziv mindig csak szökésre készül:
(Véres rabszolga, lázong szüntelen)
Az élet anya-ölében a földön
S korhadt deszkák között, a földbe lenn.

Éjszakai ima

Adj — aki ezeket adod —
Pár vig reggelt, pár jó napot,
Pár szép hetet és hónapot.

Fehér, meszelt kastélyszobát,
Zöldpenészes pincék borát,
Nőt, ékszert, dalt és zongorát.

Vén, fényes, barna sifonért,
Benn' hűs fehérnemüt — fehért:
Kis semmiket, a mindenért.

Adj aratást, adj szüretet,
Sáros őszt, havas teleket,
Két jó lovat, két gyereket.

Egy tehénkét, egy hű kutyát,
Ötven-hatvan szép régi fát:
Halas ér fusson köztük át.

Adj békét, hogy ne fájjanak
A vágyak, és ne vájjanak,
Mint éhes holló--madarak.

Adj megvetést, gőgöt, derűt,
Az édes mellé keserűt,
Halált: könnyüt; sirt: egyszerűt.

Három chanson

A viaszbaba

Sovány, kicsiny volt nem magaska,
Füle helyén két szörnyü laska,
Nem volt ügyes aranyhalacska:
Egy borbélynál volt kis inaska.

Sántitott is szegényke csöppet,
Sokat csiptek rajt és ütöttek,
De könnyei, ám, még se jöttek,
Szemei mosolyban fürödtek.

Neki a régi, csúnya műhely
Nem volt börtön, nem volt szörnyű hely,
Sőt egy mesés, egy gyönyörű hely;
Mert volt ott, hej, egy gyönyörű fej...

Egy fej, mely aranyhajat hordott,
Inaskára mindig mosolygott,
Ajkán a jóság méze csorgott.
Ezért volt az inaska boldog.

Szerelmes volt szegény e fejbe,
Akár a légy a mézbe, tejbe,
Bámúlta őt lázban figyelve:
A látással sosem betelve.

Minden garaskáját e nőre
Költötte el vakon, a dőre,
Selyemblúzra, szép karkötőre
Köves gyűrűre, főkötőre.

De boldog volt és biztos ebben:
Övé a nő a kirakatban,
Az istennél is biztosabban
Hitt benne napról-napra jobban.

Igy éldegélt. .. közben legény lett,
Vénült. .. kopott... a mély siré lett;
... A szép viaszfej másoké lett:
Mert látjátok: ilyen az élet.

—

Anyám

— Tizenkét éves kislány dala —

Anyám karcsú volt, mint sudárfa,
Csodás virág volt a feje,
A hangja zengett, mint a hárfa
S mint a Nilus: zöld volt szeme.
Ugy énekelt, mint egy pacsirta,
Művésznő volt a zongorán,
Szemét vörösre sose sírta,
Csak nevetett későn, korán.
Mért gyötörte mégis a bánat
Mellette az édes apámat;
S egy őszi hajnalon
Miért lőtte magát agyon?

Anyám sosem járt más ruhába,
Csak ami bársony, vagy selyem,
Keringőzött csöpp lakktopánba
Sok kábult báli éjjelen.
Sleppje után hajlongva mentek:
Biró, jegyző, meg patikáros,
Úgy imádta őt, mint a szentet
A poros kis vidéki város.
Kezére hullott csók ezerszám,
Csak az én friss kicsiny eperszám
Nem érinthette meg
Az ápolt lágy anya-kezet.

Anyám, ha végigment az utcán,
Rátapadtak égő szemek,
Ezer »de szép« kisérte utján
S követték parfüm fellegek.
Bálványa volt az asszonyoknak,
Káprázva nézték ők, a kik

Csak szültek, hiztak, lomposodtak
S két ruhájuk sem volt nekik.
Mégis sokan (nem értem ezt meg),
Ha látták, mért hánytak keresztet...
Jó isten légy velem,
A világ mily nagy rejtelem.

—

Kalandom ... virágom

Kalandom, kacajom, játékom, szeszélyem,
Galambom, szerelmem, tüzvészem, veszélyem.

Izzásom, tenorom, dallamom, gyerekem,
Sirásom, árvizem, áldásom, szüretem.

Unalmam, szokásom, gondozóm, cselédem,
Hatalmam, közönyöm, mélyálmom, edényem,

Vakságom, keserűm, keresztem, szégyenem,
Rabságom, bilincsem, kínpadom, édenem.

Nyavalyám, halálom, koporsóm, kristályom,
Kabalám, sírgödröm, sírhalmon virágom.

———

Elolvadt a hó

Hullatja már hosszu gubancos szőrét
A pej parasztló s kis magyar tehén,
A tyukok már kapargatják az udvart
S a pihent paraszt a földekre mén.

Hegyek tövén a folyó mostan árad,
És tul a Dunán az öreg hegyek
Ilyenkor oly halálos szépek, szépek.....
Amint halványan ide kéklenek.

A kis csikó ugrál s rázza a csengőt,
Tala borjú bőgni mostan tanul.
Szagos az alkony, jószagu a reggel
S a nép napot les nyughatatlanul.

Este hétkor a határ még világos:
Jól látszik a távol futó vonat;
Kik lehetnek, vajjon hová utaznak?
Lustán rágódik rajt a gondolat.

A varjulepte földek belsejében
Az őszi mag sárgás-zölden csiráz
S a gazdának térdében és gerinczén
Futkos bizsergő márciusi láz.

Az őszszel eltett gyümölcs elfogyott mind,
A tél megette már a tüzi fát,
Megérett a könnyü homoki jóbor
S husvétra várja anya a fiát.

Vet pargetot, vesz kartont a fehérnép,
Szinek nyilnak ruhán és keszkenőn,
Virul a hangos, nevetős menyecske,
Téli szerelme magvát érlelőn.

Hideg patak kéken, fehér habosan
Vágtat; a folyam lassan hömpölyög,
S irigységem felhője ott sötétlik
A kék égen a drága táj fölött.

LAMENTÁCIÓK

(EGY RÉGI VERSESKÖNYVBŐL)

Két órára az első háztól

Mezitelen nő fekszik holtan
A leégett, kiszáradt tarlón;
Finom haját a szél cibálja.

Selyemkékjétől megraboltan
És szivtelen közönnyel gyarlón
A piszkos égbolt néz le rája.

Fehér a teste még a holtnak,
De már havát, hamvát veszejti
S keblén a bimbók feketélnek.

Az ajkak duzzadtak, mint voltak.
A holt arc a napot megejti,
S a lila szemben él a lélek.

A két halom már roskadóba
Ráhág csizmával az enyészet;
De a körmök üdék s ragyognak.

Nemes, ellankadt sárga rózsa
— Illattalan, már rég letépett —
A jobb kezében hervadozgat.

Nagyon távol innen a város,
A holtat ma meg nem találják;
Két óra út az első házig.

A vidék zivatarra várós,
— A felhők az estét beszállják —
A holt nő az éjjel megázik.

Távozás

Szurok-sötéten alszik már a Szajna,
Körötte sárga lámpasor ragyog;
Még egy perc és a Gare de L'Est-hez érek
És könnyezem és sóhajtok nagyot.

Nyolc óra lesz és minden utca szórja
Két marékkal a fényt, a sugarat...
Velem és sulyos bajával szivemnek
A kocsi könnyen, vidáman szalad.

Nedves szemem mind végigsimogatja
A köveket, a drága falakat,
És búcsuzom széles, cifra beszéddel,
Páris se hallott ily szép szavakat.

Igy érek el a füstös állomásra,
Sietve kupémba menekülök.
A torkomat egy vaskéz átszoritja
És félholtan a sarokba dülök.

Ó drága Páris! Kezdődik az élet;
Már öltöznek a csodás asszonyok,
A selyemszoknyák halkan megzizegnek,
Az asztalon parfümök, hajporok.

Csöpp lakkcipők ragyognak és figyelnek,
Selyemharisnyák lázasan lesik
A hófehér, karcsú, finom bokákat:
Mint a szerelmes várja kedvesit.

Ügyes kezek remek formákba tűzik
Az illatos, fényes, selyem hajat,
Festék piroslik tüzesen az ajkon
És feketéllik a pillák alatt.

A négyszögletes alacsony szobákban
Az éji vásár készül lázasan,
A szépség zord kedvesével a bűnnel
Sietve a nagy utcákra oson.

És én megyek és vissza sohse térek...
Úgy érzem, hogy a lelkem megfagyott.
A távozás körmét szivembe vájja,
A fájdalomtól tébolyult vagyok.

A váltókon kattogva húz a mozdony,
Páris mindjobban mögöttem marad,
És ugy érzem, hogy a vonat robogva
A csontomon, a húsomon szalad.

Csak meghalnék, vagy a vén föld megállna...
S kibámulok a kormos ablakon,
Kintről némán néz szemembe az éjjel
Közömbösen, tündérszépen, vakon.

Gyümölcsök

Asztalodon sok nyers gyümölcs legyen;
Csorduljon szádból kétoldalt a lé,
És álladra a gyümölcsvér-folyó
Szivárogjon édesen lefelé.

Az almától fehérebb lesz fogad,
Szád barlangja rózsásabb, harsogóbb,
Zengőbb a szómadár, mely kiröpül,
Illatosabb és fényesebb a csók.

A vörös meggytől kékebb lesz szemed,
És távoli, mint a messzi hegyek,
A melyektől örökre vágtat el
A vad néger: a gyorsvonat, veled.

A lágy baracktól márványkebeled
Majd lágyabb és bánatosabb leszen.
Nem oly büszke, kemény és katonás,
Mint egészséges, buta szüzeken.

Fehér, sovány és kékeres marad
A két kezed, csak sok szőlőt egyél,
Combod körtétől lesz friss és fehér,
Mint nagy hegyek csúcsán a nyári tél.

Hajad narancstól lesz dús és puha,
Tekinteted banántól bánatos,
Megsáppasztja arcod az ananász,
Mint porcelánt a nemes századok.

A kék szőllő, a dércsipte, szagos
Mint kis, piros borpatak vérzik el
A hosszú, keskeny, gyűrött ajkadon,
És csókodhoz és dalodhoz tüzel.

Az asztalon nagy ezüst tálakon
Vérfoltos, ősi, rablott kincseken
Álljon halomba a sok friss gyümölcs,
S az asztalfőn trónolj mezitelen.

Brilliáns

Szájam királyi biborszőnyegén
Torzarcú szitkok vánszorognak,
Részeg, vad átkok tántorognak,
S ajkam ezt tűrni kénytelen, szegény.

Agyam sikátoraiban dühöng
A csőcselék és feltolakszik;
Sárral dobál, mert rád haragszik,
De a szívben: ott halálos a csönd.

Hangosak a lelkem lebujai,
És züllött népük sorra lázad.
De hozzád kúszik az alázat
És simogatnak félénk újjai.

Képed agyamban mégis tündököl,
Mint brilliáns a diadémon,
A melyen nincs se sár, se vérnyom,
S mely oly nagy, mint két összetett ököl.

Az özvegy

Két fényes pej ló húzza az ekét,
Fakó tarló sötét bele kifordul;
Az őszi nap ezüstszín selymet ont,
Oly fakó-kék és lágy a horizont,
A nap tünődve épp lejtőre fordul.

Távol hegyek még daltól hangosak,
Beteg párákból fátyolat sző az alkony,
A sok szőllőprés vörös mustot ont;
Úgy vérzik el a nyár, a vén bolond,
Mint egy megölt, hatalmas szőke asszony.

Már jő a dér és érik a kökény,
A kopasz fákon varjak feketélnek;
Mint jégeső: hull szememből a könny,
Elhagyott szép hitvesem: a közöny,
Jaj végem van, megint élek, remélek.

Utolsó mosoly

Szép barna bútorok, szegény falak:
Ma nem hál itthon az életöröm;
Ma jaj nekem a hosszú éjszakán
Minden kincsem ma még összetöröm.

És kidobálom a szentképeket,
A vertezüst nehéz edényeket,
Ma összezúzok minden porcelánt,
És eloltom a meleg fényeket.

Hímzett selyem ma épen nem marad,
Sárgult csipkék és nemes szőnyegek;
Kidobálok ma minden ékkövet
S fázva, üresen összegörnyedek.

Dohányillat, tömjénszag, parfümök:
Ma éjjel búsan mindent számüzök,
Dalos szép szavak nem folynak ma át
Vig folyamban a fogaim között.

Ma koszorút a halálfélelem
Csavar barnahajas fejem körül,
Ma hideg harmatot sír rám a láz
S forró hajával szárazra törül.

S a beteg reggel aranytüje majd
— Az első, zengő, végtelen sugár —
Átszúrja fáradt, fáradt szivemet
S egy utolsó hálás mosolyra vár.

Az élő harang

Egy félrevert harangból szállnak
Dülledt szemű fuldokló hangok:
Csontkezével, egy sáros szivvel
A halál kongat egy harangot.

Egymást üldözve, eltiporva,
Tépve, fojtva, rúgva — a hangok
Igy hagyják árván ott a bölcsőt,
A félrevert beteg harangot.

Megszállják a bús őszi tarlót,
A lucskos, barna, nagy mezőket,
Jajukkal a várost betöltik,
De ott sem hallja senki őket.

Aztán tragikus tépett sorba
A hangok az utcákra szállnak,
Női szemre és férfiszivre:
Mint a hollók és mint az árnyak.

És a halál némán harangoz.
Dús rózsalánc lóg csontnyakába,
Sárga, vak, illattalan rózsák,
Egy sem piros; mind sárga-sárga.

Érzékiség

Ős asszir bálvány; mily csodálatos:
Fehér elefántcsont az arca, teste,
Hajkoronája mély bronzszinre festve,
Ametisztszeme végtelen, — s okos.

Ajka tüzes bor; hangja bánatos.
Fejér lángokkal égnek benn a vágyak
S minden gondolatot — mint szalmaházat
Felégetnek — bár szép, bár ájtatos.

Ez elmében semmi meg nem terem:
Jóság, áhitat, vigság, szerelem.
Itt a kéjek máglyája ég csupán.

Karod nyujtod minden férfi után,
S tüzedre hányod vad-könyörtelen.
Egy vulkán vagy, és szived jégverem.

Őszi szántás

Nagyszarvú fehér ökreivel,
A kemény-csontú barna élet
Jön és fölszántja a szivemet,
Halkan fütyölget és nevet:
S kurjant néha a durva béres.

Meddő, sovány szűz jár nyomába
Sir hangtalan; a könnye véres,
A szántásba halálmagot szór
Rá visszanéz röhögve, sokszor
S halkan fütyöl a barna béres.

Napos februári dél a Dunaparton

Egy nagy kék nevetés az ég.
A fájdalmas, hegyes távol opálos,
Fehér és szines házakkal a város
Hideg napfényben: ez a messzeség.
Oly messze látni, oly jó messze nézni;
A befagyott folyón csillog a jég,
S fáj, hogy elvágy s itthagyna ha lehetne,
A szivem, ez a hű özvegy cseléd.
Túl a hegyen most vonatok sietnek,
Fehér mezőkön, fényes sineken,
A kerekek dalolnak és nevetnek
És csábitón izengetnek nekem.
Csak ne volna a levegő oly tiszta,
Csak ne égne minden szin oly nagyon,
A kocsinyom oly különös ne volna
A mint barnán fut a fehér havon.
S a miket máskor még csak meg se látok,
Ne rikoltoznának úgy a plakátok,
Mily szép sárgák a villamos kocsik,
Mily kékek, barnák, szürkék a szemek!
Egy tábornok agg lábán a vörös stráf
Ifjan, szépen a világba nevet.
Jó volna most egy pejlovon ügetni,
Távol pusztákon vigan, egymagam;
A déli napban a lovam ragyogna
S ha nevetnék, villogna a fogam.
Ó, szép volna a korai sötétben
Nézni kék füstöt a házam felett,
És hallgatni a hosszú néma éjben,
Hogy ugatnak a nagy, bundás ebek.

Gyertya égne fehér meszelt szobámban,
Nagy árnyékom feküdne a falon,
Mint ahogy egy agyon zaklatott élet,
Némán fekszik a lágy ravatalon.
Sokat lennék egyedül a sötétben,
És végtelen szép téli éjeken
Félve emlékezném; lustán tünődnék
A messzi, messzi, messzi életen.

Az énekes

A kövér hold, az álmatlan öreg
Ma nem kószál az égen;
A szivemen sötétben zongoráz
A szerelem: az égő szemü láz,
Reszketve és fehéren.

A mellemben kis házat épitett
És nem mozdul ki onnan,
Karcsu testén zöldselyem a ruha,
Zongorás ujja hosszú és puha,
De a végén karom van.

Csak zongoráz és halkan énekel,
Szeme kéken kitágul;
Azt énekli, hogy öljem meg magam,
A pisztolynak oly édes csókja van.
S ha elhallgat, elájul.

Temető

Ha jöviünk, némán reszket már az ágy,
És szó a mi ajkunkon sem terem,
Halálos játékot űz egy varázs
Kegyetlenül tevéled és velem.

Szivünk elromlik, a húsunk elég,
Szegény szemünk sötét gödörbe hull,
És mégis, nékünk mindez nem elég,
Mást szomjazunk mi olthatatlanul.

Öngyilkos vágy űz más tájra tovább,
Mert őrjitően ismert minden itt;
Hagyjuk itt ezt az ágyat, e szobát
Keressük más táj más új istenit.

Mert ez semmi. Ez ócska és buta,
Ez koldus-szegénység, ez árvaság;
Ez a szerelem unalmas, suta,
Ezt űzzék csak jámbor családapák.

A te szép szemed az mást érdemel,
S mást érdemel a te szép ajakad.
Mást érdemel e váll és e kebel,
Mást érdemel nagy gesztenye-hajad.

Más gyönyöröket és más tüzeket,
Nem amit olyan régen űz a föld;
Ez kielégít sáppadt szűzeket,
De nem adhat néked elég gyönyört.

És még igy is, mit adtam én neked!
A pállott, részeg, nyári éjeken:
Egy nemzedéket; sok, sok életet
És ráadásul az én rongy életem.

Ki tudja mik lennének a fiuk?
Akadna tán közöttük egy zseni,
Másik talán vezetne háborut,
S a lány szép lenne, barna, isteni.

És mind ez többé meg nem születik,
S tán egy uj Krisztust pusztitottak el
A kárhozatos sárga tüzek itt,
Minek rontása bennünk ünnepel.

E szent megölt életektől ragyog
A te szépséged, mint őrült szeme,
Kék szemeid tőlük olyan nagyok
A nevetésed ettől bús zene.

Mily különös, hogy ha meggondolom!
(Az Ur irgalmazzon nekem s neked)
Forró szép tested zordon temető:
Egy temető az, akit szeretek.

TARTALOM

Pápay [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
950. X. 24.
1'Ft -

101. Papini válogatott elbeszélései. Zambra Alajos forditása. 40 f.
102—103. Strindberg: Pajtások (Szinmű) Harmos I. forditása. 60 f.
104—105. Szilágyi Géza: Könyvek és emberek (Tanulmányok) 60 f.
106. Ostwald: A tudomány. Kelen F. forditása. 40 f.
107. Gellért Oszkár: Gyűjtemény verseiből. 40 f.
108—112. Karinthy Frigyes: Igy irtok ti. 1 K 20 f.
113—115. Capus: A nyilsebzette madár. (Szinmű) Adorján Andor forditása. 80 f.
116—117. Bang: Élet és halál. Telekes Béla forditása. 60 f.
118. Kanizsai Ferenc: Bűntársak (Elbeszélés) 40 f.
119—120. Gauguin: Noa-noa. Majthényi Gy. forditása. 60 f.
121. Courteline: Boubouroche és négy kis bolondság. Kosztolányi Dezső forditása. 40 f.
122. Szomory György: A siralomházban (Szinmű) 40 f.
123—125. Haraszti Gy. dr.: Arany János. 80 f.
126. Csécsy I.: Az élet felé (Elbeszélések) 40 f.
127. Reichard Piroska: Az életen kivül. 40 f.
128. Haraszti Gy. dr.: Madách Imre. 40 f.
129—131. Földes Imre: Nincs tovább (Szinmű) 80 f.
132—133. Csáth Géza: Schmith mézeskalácsos (Elbeszélések) 60 f.
134—135. Nansen: Mária (A szerelem könyve) Roboz Andor forditása. 60 f.
136—137. Ifj. Hegedűs Sándor: A kalandor (Szinmű) 60 f.
138—139. Shaw: A sors embere (Szinmű) Hevesi Sándor forditása. 60 f.
140. Shaw: Blanco Posnet árultatása. (Szinmű) Hevesi Sándor forditása 40 f.
141—142. Nansen: Boldog házasság. (Regény) Kosztolányi Dezső forditása 60 f.
143—149. Schiller Ottó: Bevezetés a biológiai esztétikába 1 K 60 f.
150. Peterdi Andor: A pacsirta énekel 40 f.
151. Goldziher Ignác: Az iszlám ujabb alakulásai 40 f.
152. Pathelin mester. (Bohózat a XV. századból) Szerzője ismeretlen. Forditotta és szinpadra átdolgozta: Hevesi Sándor 40 f.
153—155. Ibsen: Hedda Gabler (Szinmű) Telekes B. forditása 80 f.
156—157. Schnitzler: Ködös lelkek (Elbeszélések) Roboz A. forditása 60 f.
158—159. Heine: Atta Troll. (Nyáréji álom) Karinthy Frigyes forditása 60 f.
160. Anatole France: Történet egy szerencsés emberről (Bohózat). — Egyéb novellák. Adorján A. forditása 40 f.
161—163. Calderon: Urnő és komorna (Szinmű) Kosztolányi Dezső forditása 80 f.
164—166. Kormányzóságom története (Utópia) Braun R. forditása 80 f.
167. Strindberg: Julia kisasszony (Szinmű) Bálint L. forditása 40 f.
168. Thomas Mann: Tristan (Regény) Kosztolányi Dezső forditása 40 f.
169. Bán F.: A tizenkettedik (Elbeszélések) 40 f.
170—173. Knut Hamsun: Pán (Regény) Bán Ferenc forditása. 1 K.
174. Lengyel G.: A csodatévő könyv (Elbeszélések) 40 f.
175—177. Szilágyi Géza: Versek 60 f.
178—179. Anatole France: Crainquebille (Szinmű) 40 f.
180. Max Burkhardt: Ülo méltósága (Szinmű) Adorján A. forditása 20 f.
181. Hofmannsthal: A balga és a halá[l] (Szinmű) 20 f.
182. Karinthy: Ballada a néma férfiak[ról] (Elbeszélések) 20 f.
183. Biró Lajos: A jövő országutján ([El]beszélések) 20 f.
184—186. Szomory E.: Komédia (Elbeszé[lé]sek) 60 f.
187—188. Berde Mária: Versek 40 f.
189. Lőrinczy György: Dejanira és más n[o]vellák 20 f.
190—191. Szederkényi Anna: A csodálat[os] sziget (Elbeszélések) 40 f.
192—193. Schnitzler: A pásztorfurulya (E[l]beszélések) Telekes B. forditása 40 [f.]
194—196. Ibsen: Kis Eyolf (Szinmű) C[o]lemont E. forditása 60 f.
197. Fehér S.: A mester (Elbesz.) 20 [f.]
198—200. Vojnovich Ivó gr.: A naprafo[r]gós hölgy (Egy velencei álom) Má[r]kus L. forditása 60 f.
201—203. Lukács György: Esztétikai kultura (Tanulmányok) 60 f.
204—205. Kálneki Izidor: Négylábuak és többlábuak (Elbeszélések) 40 f.
206—209. Jacob Wassermann: Nagy Sándor Babylonban (Regény) Franyó Z. forditása 80 f.
210—211. Nagy E.: A pólai győző (Elbesz.) 40 f.
212—214. Hauptmann: És Pippa táncol! (Mese az üveghutáról) Németh A. forditása 60 f.
215—216. Kosztolányi Dezső: Beteg lel[kek] (Elbeszélések) 40 f.
217—220. Hartleben: Farsanghétfő. K[...] G. forditása 80 f.
221. Balázs B.: Történet a Lógody-[utcá]ról a tavaszról, a halálról és [a] messzeségről. 20 f.
222—224. Biró L.: A háboru (Szinmű) 60 f.
225—226. Krudy Gyula: De Ronch kapitány csodálatos kalandjai 40 f.
227—229. Balzac: Chabert ezredes (Regény) Mikes L. forditása 60 f.
230—231. Lagerlöf: Legenda a karácsonyi rózsáról (Elbesz.) Altai M. forditása. 40 f.

232. Garvay Andor: Vizlók (Szinmű) 20 f.
233—236. Földi Mihály: Péterke, Szeppi meg a többiek (Elbeszélések) 80 f.
237—242. Ibsen: A trónkövetelők (Szinmű) Puskás Endre forditása 1 K 20 f.
243—244. Lakatos László: A francia menyasszony (Elbeszélések) 40 f.
245. De Amicis: Lelki erő (Elbeszélés) Elek A. forditása 20 f.
246—247. Kaffka Margit: Utolszor a lyrán. Versek 40 f.
248—252. Lázár Béla dr.: Szinyei Merse Pál. A pleinair festés előfutára (Négy műmelléklettel) 1 kor.
253—255. Garvay Andor: Bent az erdőben (Dráma) 60 f.
256—258. Varjas Sándor dr.: Az álomról (Freud álomelmélete) 60 f.
9. Knut Hamsun: New-Foundland zátonyain. (Elb.) P. Ábrahám Ernő forditása 20 f.
—265. Karinthy Frigyes: Budapesti emlék 1 K 20 f.
—267. Németh Andor: Veronika tükre (Legenda) 40 f.
—271. Emile Boutroux: A természettörvény fogalma a jelenkor tudományában és filozófiájában. Fogarasi Béla forditása 80 f.
—276. Laurids Bruun: Van Zanten boldog évei (Szerelmi regény Pelli szigetéről) Zoltán Vilmos forditása 1 K
—281. Jules Renard: A smokk (Humoros regény) Kosztolányi Dezső forditása 1 kor.
2—284. Stendhal: San Francesco a Ripa. Vannina Vannini. A láda és a kisértet (Elbeszélések) Moly Tamás forditása 60 f.
285—286. Bacsányi János: Költeményei. (Jubiláris kiadás) Sajtó alá rendezte és a bevezető tanulmányt irta Váry Rezső 40 f.
287—288. Szilágyi Géza: Ez Pest! 40 f.
289—291. Miklós Jenő: Este (Elbeszélések) 60 f.
292—295. Bródy Miksa: Klotho (Elbeszélések) 80 f.
—297. Győri Ernő: Áldott legyél te (Drámai szinjáték három felvonásban) 40 fillér
-299. Nagy Lajos: Mariska és János (Elbeszélések) 40 f.
-301. Balázs B.: Dialogus a dialogusról 40 f.
—304. Somlyó Z.: Sötét baldachin (Versek) (Karinthy rajzával és előszavával) 60 f.
305—307. Bing Ede J.: A cserkészet útmutatója 60 f.
308—310. Kálnoki Izidor: Füst és hamu 60 f.
311—313. Upton Sinclair: Az elitélt (Regény) Schöner Dezső forditása az angol eredetiből 60 f.
314—315. Karinthy Frigyes: Találkozás egy fiatalemberrel (Elbeszélések) 40 f.
316—318. Thomas Mann: Kröger Tonio (Elbesz.) Földi Mihály forditása 60 f.
319—320. Richard Voss: A molaravölgyi Adónisz. Zoltán Vilmos forditása 40 f.
321—323. Balázs Béla: Az utolsó nap (Dráma) 60 f.
324—326. H. G. Wells: Tengerkisasszony Karinthy Frigyes forditása az angol eredetiből 60 f.
327—328. Marcel Prévost: Asszonyi dolgokról. Balla Ignác forditása 40 f.
329—332. H. Bernstein: A titok (Szinmű 3 felvonásban) Adorján Andor forditása 80 f.
333—335. Schnitzler Arthur: A préda (Szinmű 3 felvonásban) Salgó Ernő forditása 60 f.
336—339. Füst Milán: Változtatnod nem lehet. (Versek) A költő arcképével. 80 f.
340—341. Hugo von Hofmannsthal: A költő és a ma. Levéi. (Két tanulmány) Lányi Viktor forditása. 40 f.
342—345. Relle Pál: Örök emlékek. (Elb). 80 f.
346—347. Krúdy Gyula: Csurli és társai. (Elbeszélések). 40 f.
348-350. Cserna Andor: Parsifal. (Wagner Richard ájtatos ünnepi szinjátékának irodalmi és zenei ismertetése.) Számos kottaidézettel. 60 f.
351-352. Ujhelyi Nándor: Arisztokratizmus. (Némely hanyag és töredékes eszméje Theodor D'yhkassar uriembernek) 40 f.
353-355. C. H. Herford: Shakespeare. Sebestyén Edéné forditása. 60 f.
356-359. Kuprin Sándor: Oleszja. Lengyel Géza forditása. 80 f.
360—362 Rabindranath Tagore költői műveiből. (A Költő arcképével) Kelen Ferenc forditása 60 f.
363—367. Erasmus: A balgaság dicsérete (Erasmus arcképével) Szabó András ford. 1 kor.
368—369. Strindberg: A jarl (Elbeszélés) Sebestyén Károlyné forditása 40 f.
370—373. Karinthy Frigyes: Grimasz (Szatirák és humoreszkek) 80 f.
374—378. Csehov Antal: Dráma a vadászaton. (Regény) Balla Mihály forditása. 1 kor.
379—380. Vér Mátyás: Anatole France. 40 f.
381—383. Lenkei Henrik: Évgyürük (Versek) 60 f.
384—386. H. M. Vernon és Harold Owen: A mandarin. (Szinmű) Salgó Ernő ford. 60 f.
387—388. Schiller Ottó: A szépség lényege és értéke. 40 f.
389—390. Keller Gottfried: Ruha teszi az embert. Ormos Ede forditása. 40 f.
391—392. Kemény Simon: Balkon. (Versek) 40 f.
393. Bródy Sándor: A felboncolt sziv. 20 f.

Uránia könyvnyomda Budapest, VII., Dohány-utca 10. sz.